

Møteinnkalling

Utvalg: Stabbursdalen nasjonalparkstyre/Rávttošvuomi
álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman kansalistarhaan johtokunta

Møtested: Telefonmøte

Dato: 31. juli 2018

Tidspunkt: 13:00 – 14:00

Ved eventuelt forfall er representantene selv ansvarlige for å gi vararepresentanten beskjed om å delta på møtet. Alle møtepapirer vil bli sendt ut på e-post og lagt ut på Stabbursdalen nasjonalparkstyrets nettside: <http://nasjonalparkstyre.no/Stabbursdalen/>

Nasjonalparkforvalter er tilgjengelig på telefon 78 95 03 77 / 409 12 470 eller e-post stabbursdalen@fylkesmannen.no.

Saksliste

Utvalgs-saksnr.	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr.
ST 28/2018	Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet		
ST 29/2018	Godkjenning av innkalling og saksliste		
ST 30/2018	Valg av underskrivere		
RS 6/2018	Orientering		
ST 31/2018	Søknad om tillatelse til soppinnsamling i Stabbursdalen nasjonalpark - SABIMA		2018/2982

RS 6/2018 Orienteringer

- Bastingammen er ferdigstilt og det er planlagt å gjennomføre en befaring for inspeksjon og godkjenning av byggverket.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Stabbursdalen nasjonalparkstyre	ST 31/2018	31.07.2018

Søknad om tillatelse til soppinnsamling i Stabbursdalen nasjonalpark – SABIMA

Forvalters innstilling

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 første ledd første alternativ gis SABIMA en dispensasjon til innsamling og kartlegging av sopp i Stabbursdalen nasjonalpark.

Vilkår for dispensasjonen:

- Dispensasjon gjelder i perioden 8.-12. august 2018 for å kartlegge og innsamling av sopp i Stabbursdalen nasjonalpark.
- Dispensasjonen gjelder for Even Woldstad Hanssen, Helene Lind Jensen, og Leif Ryvarden som ansvarlige for innsamling og kartlegging av sopp i Stabbursdalen nasjonalpark. Dette skal gjennomføres av noen få mindre grupper.
- Innsamlingen skal være i et så begrenset kvantum og gjøres så skånsom som mulig slik at det ikke risikeres å gi negativ påvirkning eller varige skade for den enkelte soppart.
- Aktiviteten skal minimaliseres og skje på en slik måte at man unngår unødvendig forstyrrelse av vegetasjon og dyrelivet, herunder reinsdyr.
- Innsamlingen og kartleggingen skal skje innenfor arealet som er omsøkt, i henholdt til vedlagt kart.
- Denne dispensasjonen må medbringes i felt og fremvises ved kontroll.

Saksopplysninger

SABIMA er en ideell organisasjon som jobber for å stanse tapet av naturmangfold, også kalt biologisk mangfold. De jobber med den mest trua naturen og de største driverne av problemet.

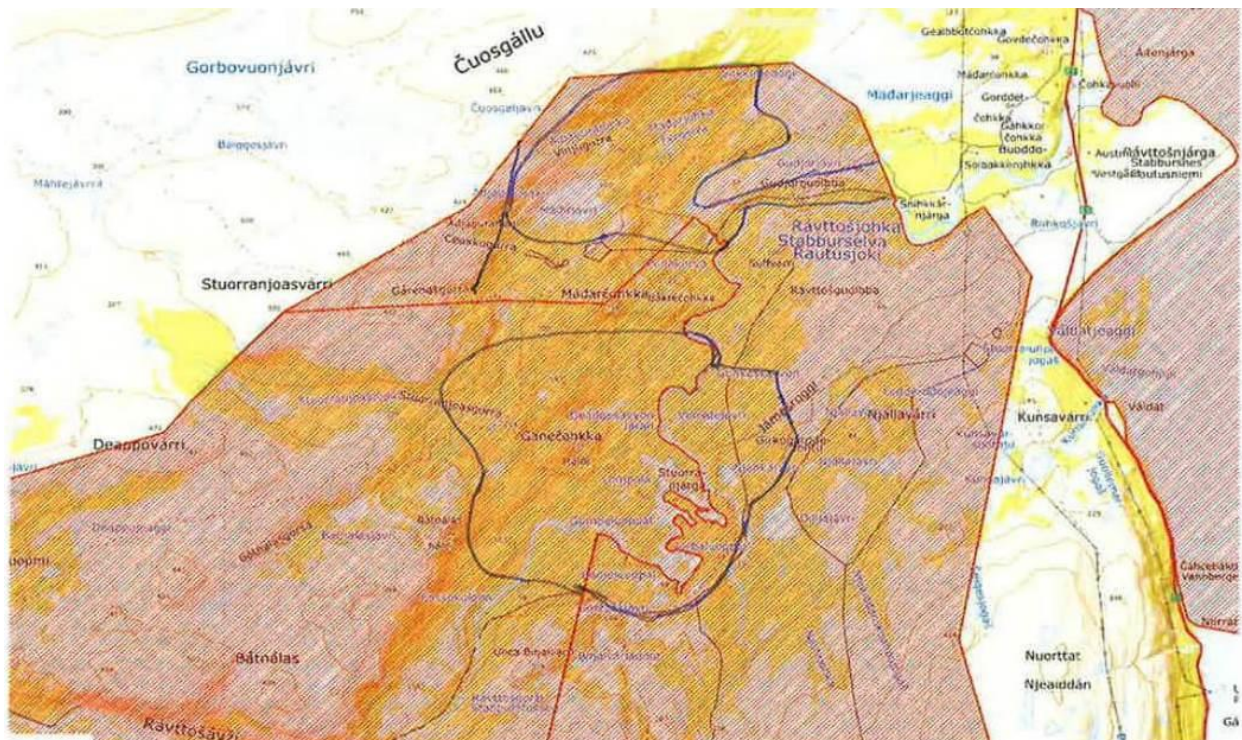
SABIMA ber om innsamlingstillatelse for sopp i Stabbursdalen nasjonalpark for SABIMA sine kursholdere Even Woldstad Hanssen og Helene Lind Jensen. Tillatelsen skal kun gjelde kartlegging av sopp i tidsrommet 8.-12. august 2018.

SABIMA samarbeider med Norges sopp- og nyttevekstforbund (NSNF) om kartlegging av blant annet storsopper i Norge, og bidrar med det å dokumentere mangfoldet av sopp i

Norge. SABIMA mottar kartleggingsmidler fra Miljødirektoratet/Artsdatabanken til styrking av deres aktiviteter. I den forbindelse skal de arrangere soppfagkurs for soppkartleggere fra hele Norge i Porsanger (med base i Lakselv) den 8.-12. august 2018. Arrangementet skjer i samarbeid med Porsanger sopp- og nyttevekstforening.

Det er i alt 34 personer som skal delta på fagkurset, flere er fagmykologer. Det er ønske om at mindre grupper skal kunne kartlegge i deler av den eldre furuskogen i Stabbursdalen (se avgrensning på kart). Her vil bl.a. en gruppe under ledelse av kjukeekspert professor em. Leif Ryvarden arbeide. Innsamling er ofte nødvendig for kritisk granskning og artsbestemmelse av sopper. Belegg har også framtidig vitenskapelig verdi, og kan brukes til taksonomisk forskning og i DNA-analyser.

Det forutsettes at innsamlet materiale innlemmes i samlingene ved Naturhistorisk Museum ved Universitetet i Oslo, eventuelt Universitetsmuseet i Tromsø. Eventuelle dubletter av materiale kan bli belagt ved utenlandske mykologiske samlinger. Ferdig bestemt materiale blir registrert i Artsobservasjoner/Artskart og dermed tilgjengeliggjort for allmenheten.

Kart vedlagt søknad hvor det er ringet rundt (blå strek) de arealene som det ønskes tillatelse til innsamling og kartlegging i inni Stabbursdalen nasjonalpark.

Regelverk

Formålet med vernet av Stabbursdalen nasjonalpark er å bevare et stort naturområde tilnærmet fri for tekniske inngrep, for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare en del av verdens nordligste furuskog, variert vassdragsnatur og gáisáene med et karakteristisk preg, samt geologiske forekomster og kulturminner. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift, naturopplevelse og utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I følge verneforskriften til Stabbursdalen nasjonalpark § 3 punkt 2.1 skal vegetasjon, herunder døde busker og trær, vernes mot all skade og ødeleggelse. Videre sier punkt 2.2 at bestemmelsen ikke er til hinder for plukking av bær og matsopp, eller plukking av vanlige planter til privat bruk. Miljødirektoratet kan i tillegg ved forskrift fastsette at dyrelivet eller enkeltarter skal være totalfredet i hele eller deler av nasjonalparken, jf. verneforskriften § 3 punkt 3.2 andre ledd.

Paragraf 3 punkt 5.1 sier at all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Punkt 5.2 sier at punkt 5.1 i denne forskrift ikke er til hinder for tradisjonell turvirksomhet til fots og på ski, også i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger.

Naturmangfoldloven (nml.) trådte i kraft 1. juli 2009. Det skal fremgå av enhver beslutning som fattes ved utøving av offentlig myndighet hvordan prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 -12 er vurdert, jf. nml. § 7 i loven. I nml. § 8 framgår det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. nml. § 10. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jf. nml. § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Etter § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av naturmangfoldet gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Denne saken må behandles etter § 48 i naturmangfoldloven da det i verneforskriften er begrenset til at man kun kan plukke vanlige vekster og bjørk til brensel til privat bruk, samt bær og matsopp. Annen type sopp er i utgangspunktet vernet mot skade og ødeleggelse. Stabbursdalen nasjonalparkstyre kan etter § 48 i naturmangfoldloven gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot formålet med vernet og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. I rundskriv fra Miljødirektoratet «Forvaltning av verneforskrifter», revidert januar 2014, redegjøres det for hvordan nml. § 48 i skal forstås. Her framgår det at bestemmelsen skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Det er i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker som omfattes av bestemmelsen. Siktemålet er at verneforskriften ikke uthules gjennom omfattende dispensasjonspraksis.

I verneforskrifter etter naturvernloven, herunder verneforskriften for Stabbursdalen nasjonalpark, er det en generell dispensasjonsbestemmelse for vitenskapelige undersøkelser, denne bestemmelsen er ikke videreført i nml. Alle eksisterende verneforskrifter etter naturvernloven skal fortsatt gjelde, jamfør nml. § 77. Likevel gjelder nml. § 48 i stedet for den generelle dispensasjonsbestemmelsen i gjeldende verneforskrifter.

Dette innebærer at forvaltningsmyndigheten etter nml. § 48 kan gjøre unntak fra verneforskriften dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig jf. punkt 7.6, dispensasjon for «vitenskapelige undersøkelser» i rundskrivet «Forvaltning av verneforskrifter». I rundskrivet heter det at forvaltningsmyndigheten alltid skal vurdere nytten av et forskningsprosjekt opp mot omfanget av eventuelle inngrep eller tiltak og de ulemper forskningen ellers medfører. Det er først og fremst aktuelt å gi dispensasjon til tiltak når det er nødvendig for forskning. Forskningsaktiviteter som ikke trenger å lokaliseres til et verneområde bør imidlertid kanaliseres utenfor verneområdet. Videre heter det at det vitenskapelige motivet bak vernet vil kunne begrunne en mer lempelig eller kurant dispensasjonspraksis når det ikke er tale om etablering av fast anlegg eller terrenginngrep i verneområdene. Tiltak som bidrar til å fremme verneverdiene bør det som regel gis dispensasjon til, da slik bruk kan betraktes som et ledd i forvaltningen som utøves for å bevare verneverdiene.

Vurdering

Vernet av Stabbursdalen nasjonalpark skal beskytte vegetasjon, plante- og dyrelivet og andre arter mot unødig forstyrrelse eller trusler av alle slag. Stabbursdalen nasjonalpark er leve- og yngleområde for en rekke trua og sårbare arter. I følge nml. § 5 skal artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt. Man må derfor ta vare på artenes økologiske funksjonsområder.

Verneforskriften for Stabbursdalen nasjonalpark tillater kun plukking av bær, matsopp og vanlige vekster, og der noe er kun tillat til privat bruk. Denne kartleggingen innbefatter også andre sopparter enn matsopp. Det er derfor nødvendig å vurdere denne søknad etter naturmangfoldloven § 48. I henhold til naturmangfoldloven § 48 kan man gjøre unntak fra verneforskriften ved enkelte vitenskapelige undersøkelser. Forskningsaktivitet som ikke trenger å lokaliseres til et verneområde bør derfor kanaliseres utenfor verneområdene. Videre bør det gis dispensasjon til tiltak som bidrar til å fremme verneverdiene. Denne omsøkte kartleggingen er med på å fremme verneverdiene ved å bidra til en økt oversikt over soppartene i verneområdet og dermed å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. Når man har oversikt over lokalitetene til trua og sårbare arter, vil man lettere kunne utføre en forvaltning som tar hensyn til disse artene. Det vil være uheldig om verneområdene setter stopper for en helhetlig kartlegging artsmangfoldet i verneområdene, så kartleggingen bør derfor tillates innenfor og ikke lokaliseres utenfor verneområdet. Forvalter vurderer at SABIMA innehar meget god kompetanse når det gjelder trua og sårbare arter, noe som gjør at de vil ta tilstrekkelig hensyn til at disse artene ikke kommer til skade. Denne kartleggingen bidrar derfor til å øke kunnskapen om verneområdene, jf. nml. § 8, og kan bidra til å fremme verneverdiene.

Naturmangfoldloven § 8 setter krav til at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på blant annet effekten av påvirkninger. Tidsperioden det søkes om er ikke i den mest sårbare hekkeperioden eller yngletiden for flertallet av fugl eller dyr, hvor man bør unngå å forstyrre fugle- og dyrelivet. Det skal likevel tas hensyn til fugle- og dyrelivet, samt reinsdyr på sommerbeite i nasjonalparken. Reinbeitedistrikt 16 har beitetid i nasjonalparken fra 1. april til 15. november. Terreng, kulturminner, planter, sopp eller andre arter anses ikke å utsettes for negativ påvirkning så lenge vilkårene til dispensasjonen etterfølges.

Det kan oppstå tilfeller hvor også lovlig ferdsel kan være til skade for fugle- og dyrelivet, vegetasjon eller kulturminner. Ferdsel skal ikke være til hinder for en eventuell oppbygging eller reetablering av sårbare arter. Organisert ferdsel gjennom en ideell organisasjon er tillatt etter verneforskriften § 3 punkt 5.2, så lenge ferdselen foregår på tradisjonelt vis til fots eller på ski, uten noen spesielle tilrettelegginger som fører til tekniske inngrep eller faste installasjoner. SABIMA er en ideell organisasjon og vil gjennomføre kartleggingen i noen få små grupper. Aktiviteten de søker om fører ikke til noen tekniske inngrep, installasjoner eller tiltak som kan ha vesentlig negativ påvirkning. Påvirkningen som vil oppstå av kartleggingen vil være kortvarig og det vil ikke sette varige spor. Tiltaket vurderes derfor isolert sett til ikke å påvirke verneverdiene nevneverdig.

Føre- var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9, og tillegges liten vekt i denne sak. Det forventes ingen miljøforringelse ved kartleggingen, hvor kostnadene kan bli krevd dekket av søker, jf. nml. § 11. Forvalter anser det heller ikke som sannsynlig at mange andre søker om dispensasjon på tilsvarende grunnlag som SABIMA. Den samlede belastning, jf. nml § 10 vurderes derfor som liten.

Ut fra den aktuelle kartleggingens klare nytteverdi for forvaltninga finner nasjonalparkforvalteren at omsøkte aktivitet bør kunne tillates.